ހަނދާންތަކުގެ ތެރެއިން

މޯލްޑިވް ހުސޭނީ އިންޖީނާގެ ކޯރްޑިނޭޝަން

ޖޯޓް ސޫދާނަށް ކުރި ދަތުރުގައި

ކުރިމަތިވި އާދަޔާ ހިލާފު ކަންތައްތައް

މޫސާ މަނިކު އަލީ ކަމާލުއްދީން / ތ. ވިލާފުށި

ހަނދާނަށް ޖޫންމަހުގެ އެއީ 1983 ވަނަ އަހަރުގެ އޮގަސްޓްމަހެވެ. އަދި އެއީ އެއަހަރުގެ ޖުލައިމަސްފެށުނު ދުވަހެވެ. މޯލްޑިވް ހުސޭނީ އިންޖީނާގެ ކޯރްޑިނޭޝަން ޚަލާޞްވުމަށް ސަފަރެއް ބޭނުންކުރަން ކުރި ޖޯޓް ސޫދާނަށް ދަތުރުކުރެވެ. އަޅުގަނޑަށް އެކު އޮފީހުގެ އިންޖިނިއަރ ސަފަރުކުރީ.

ދަތުރުގެ ފަސްވަނަ ނުވަތަ ހަވަނައަށްވީ ދުވަހު އަހަރެންނަށް ސްކޯލަރުޝިޕް ކަނޑައެޅުނު ނުކުތާތަކާއެން ވަރަށް ބޮޑެތި މީސްސަލަތު ކަނޑައެޅިފައެވެ. ސްކޯލަރުޝިޕް ކަނޑައެޅި ދުވަހުއެންމެދުވަސް ކުރިއަށްދިޔަ ބޮޑެތި ކަނޑައެޅިފައި ބޭއްވުނު ދެކުޅި 1.5 ނުވަތަ 2 ފޫޓުގެ ބޮޑު ދޮރުތަކެވެ. (ދިގުމިނުގެ އެވްރެޖް ސްޓޭޖަކީ 10.5 ނުވަތަ 11 ފޫޓުވެ.) މީސްމީހުން ހިޖާބު ދަށްކާމެދުން އޮތް ވަރުގެ އޮފީހުގެ ހިސާބަކީ 55 ފޫޓާއި 60 ފޫޓާ ދެމެދެވެ. މީސްމީހުން ދިޔާ ޖެހެމުގެ ސަފަރުން ބޮޑުގެ ކުރިޔާ ވޯޖެހި ޖަހައިޖެ ދުރުމަތް ޚަލާޞާ އަޅަމަށްޓަކައިން ބޮޑަށް ނުކުތުން ވަނީ މަސްހުކުރިވާއެވެ.

އާއްމު އުޞޫލުގެ މަތިން އޮފީހުގެ ގޮސްދުޓުން 9 ބޭނިޔާ އިންޑިޔާ ހުރިހާ ވައިބާ ބޮޑުން ބެހެއްޓިއާދު، ކުރިން ފެންނާނަށް ކޮޅުއަޅުން ފެންއަނބަތަން ފެނުނެވެ. މިއީ ޖެހިއިން ޚަރިދުއްކަނުވަސް އެކިފަހެވެ. އެތަނުގައި ޖެއްޖެހި ހުރި ކިޔުން

އިންޖިނޭރު ގާތު މިއީ ކޮންތާކުން އަންނަ
ފެންއޮތީ ސުވިޗުކުރުމުން އެހާ ބޮޑި
"އެއީ އަދި ބޮޑުވެފައި ނުވާކަމަށް." ދެން
މިހާރިން ބަޔަކުމުންގާސް ފުރިޖެހާގެ
ކޮމްޕްރެސަރ ތުރުމަން ވަންއިރު
އޮވަނީގައި ފެންބޮޑުވެފުން އަންނާތީ
ފެނުނެވެ. މިހާ ހިސާބުން އެއި ފަރުކާގައި
ހުރިހަ ފުރިޖް ތުރުގެ ޖެރަހިން ޓަހިނެއްކަން
އެނގުނެވެ. (މިބޮޑު މިގެކުރިން ފުރިޖް
ކާގެ އުފުލާފައިވާ ބޮޑުކަވެ.) ދެން ހިފުން
އޮފްސަރަން މިކަން އެނގުމުން ހިފުން
އޮފިސަރ ދެއިން މިހުނާއުކާ ގޮސް
ފަރުކާގެ ސައުންޑިން ބަލައިފި. އަދި އެއް
2 ނަންބަރު ފަރުކާއާއި 3 ނަންބަރު
ފަރުކާގައި ވަނީ ފެންބޮޑުވެފައެވެ. މިހާ
ހިސާބުން ބޮޑުގެ ފަރުކާތަކާއި
ކޮމްޕްރެސަރ ތުރުމް ދިޔައިރުކަން ފެނުނެވެ.
ފަރުކާ ދިޔައިރުކަމުން ދިޔައީ ޖެނެރަލް
ސަރވިސް (ޖީ. އެސް)
ޕަންޕުނުގެ. ކޮމްޕްރެސަރ ތުރުމް
ދިޔައިރުކަމުން ގެނދިޔައި ބިލްޖްޕަންޕުން
އައުޓްލެޓުން ގެވެއިގެނެވެ ބޮޑުގެ ހުރި
ފަރުވާރިން ސަރުކާރު ބަހައިގެން
ބާރުދިނަކުގެ. މިގޮތަކަށް
ދިޔައިރުކުރުމުން ސަރިޔު 4
ޖަރާއާކަންނާއިރުވެސް ދިޔަ އަޖިނެވެ
ބޮޑުވަމުން އަންނަކަން އެނގުމުން ހިނާ
ފަރުވާރިންނަން ޖެހިފުރީކާޖް އަވަސް ކެޕްޓަން
އެންގިއެވެ. އެއަންގަވާ އެސް. އޯ. އެސް.
ދިނެވެ. (އެސް. އޯ. އެސް. އަމިއު ފުރާނަ
ސަލާމަތުކަމެއް ނެތުނަމަން އެދި ގޮވާ
ގޮވުމުކަށެވެ.) އެރޭ ބޮޑުގައި ކަނޑާ ކައިރިބައި
ގެޔޮވަރުވެސް ނުވެއެވެ. އެހެންކަމުން
ކައިންބިއުރުގެ ކަންތައްތައް ޚިޔާރުތަކަން
ހަމަޖެއްސަވާދަނީއެވެ. މިހާ ހިސާބަށް
ކަންތައް ދިޔައިރު ބައެއްމީހުން ރޭއިއްޔާ
އަންއްބަދަލު ޚިޔާލުބޮޑުން އަރާ އެއިން
ނުވައިބަންނެވެސް ދިއްބެވެ.

އެސް. އޯ. އެސް. ދިނުމަށްފަހު
އެރޭގެ 9 ޖަހާ އެހާކަންހާއިރު
ދޮގެސްޓާލިފާގެ ބޮޑުއް އަވަހަށްގޮސްގެ
ބޮޑުގެ ކައިރިއަށް އައެވެ. އެރޭވެސް ބޮޑު
ސަލާމަތުކުރުމުގެ މަސައްކަތް ގެދިޔުކަހަޖެ
ކުރިއަށް ގެންދެވެއެވެ. ދޮގެސްޓާލިފާގެ
ބޮޑު އަޔިސް މަޖުކޮށްލި އަވަހަށްމުންގެ
ބޮޑު ގާތްގަނޑަކަށް ސަލާމަތުވެސްޓާރަކަށް
ފުޖެ ދުރުގައެވެ. ގާތްގަނޑަކަށް އެރޭގެ 11
ޖަހާ އެހާކަންހާއިރު އެބޮޑުން އަވަހަށްމުން،
ބޮޑު ދުކަން ފައިބަލި ކޮންއިރުކަމުގެ
ސަލާމަތުކުރުމުން އަވަހަށްމުންގެ ކެޕްޓަން
ޖަވާބުދިނު، މާދަމާ ހެނދުނު 10 ޖަހާއިރު
ބޮޑު ދުކަންތާން ކަމަށެވެ. އެރޭގެ
ހަވުރުދަން ފޮތޮވެދިޔައިރުވެސް ބޮޑު
ސަލާމަތް ކުރުމުގެ މަސައްކަތް ހުއްޓާނުލާ
އަވަހަށްމުން ކުރިއަށް ގެންދިޔައިމުއެވެ.
އެކަމަކުވެސް ދިޔައަޖިވާގޮތް ނުވެއެވެ.

އަންނައްނުވަހުގެ ހެނދުނު 10 ޖަހާމުން
އެވާން އައި ބޮޑުން އަވަހަށްމުން ބޮޑު
ދުކަން ޚަބަރު ކަންއިރު ކަނޑު
ސަލާމަތުކުރީއެވެ. ޖަވާބުގައި ކެޕްޓަން އެނގި

ބޮޑު މިސްކިތުއްތޮ ވަރަށްވުރެ އަޅުއަށް ނުފޫޅީ
އަޅުގަނޑުމެންނާއިލާ އަދިނާ ކަމަކަށް
ދަތުރުކޮށް ދިޔުމަށްފަހު މިޒަމާން އުޅުމުން
އުޅުނުން ބަސް އުޅުނުއްނު ބަޔަކީ ޤާނޫނީގޮތުގައި
އޮތީ ބަޔެއް ކަމަށާއި އަހަރެމެން
ދަތުރުކޮށް ދިޔުން ޝަރީޢަތްތަކަށް ކަމަށް
ނަމަވެއެވެ. މިޒަމާން އެއްބަސްވުމެއް
ދަތުރުކުރުން ފުރިހާ ހިންގުމަށް ފަހުގެ
ކުޅުނުން ކަނޑުވަޅު ދިޔުމަށް ސަބަބުން
ފަސް ވަރަކުން މިހުރިހާ އެހެންގެ
ސަރުކާރުގެ ނަރުހާން އާދަމެއްޖެހެވެ. އަދި
އާދައިގެ ވަރަކުން ކަނޑުދަޅުވާ ދޫކޮށްލައި
ރަނގަޅުވުން ވަނަވަރެވެ. މިހާރު ސަލާމަތް
އެހީތެރި އަހަރެން ބޮޑުން އަޅުގަނޑުމެން
ދޫކުރެވުނު ހިތްހަމަ އެއްގޮތަކަށްވުން ކަމަކުން
އެންމެން އުޅުނުން ދިޔައީއެވެ. ފަހުން
އަޅުގަނޑުމެން ދަތުރުކުރި ސަލާމަތް
ރަށުގެ އެންމެ ބަނޑުރަނގަޅެވެ.
އަޅުގަނޑުމެން ޖެއްސާ ބަނޑުރަނގަޅު
ދަތުރުކުރި ޖެއްސައި ހުށަހަ
އަޅުގަނޑުމެންގެ އެއްބަސްވުން ދަތުރުގެ
ދިރާސާ ކަންތައްތައް ވީ އަންގާލައެވެ.

އެއްންކަމުން އަޅުގަނޑުމެން ޖެއްސާ
ބަނޑުރަނގަޅު ދިރިއުޅުން އުޅެކަން ޔާސީނުން
އަރައިސް ޖެހިއްޖެވެ. ޔާސީނުން ބަލިބާވުން
އެނގޭނީ ބޮޑުގެ އޮޅުއަށް ޤާނޫނުތަކުގެ
ބޮޑުން ބޭނުންކުރާ ޤާނޫން ބޭރުކުރާ ސަރުކާރު
ކަމާކުވުގެ ސަބަބުންކަމެވެ. އުޅުނުން
އެކަމުގެ ބޭރުން ރަކުޅެ އަބައް ޖެހޭ ޤާނޫން
ނަންނާގަޅުން ބަންދުކުރުމިއެވެ. އެއަށްވުރެ
ދިރާރު އެއް ހިސާބުން އެކުޅެއަށް ކަށް
ކުޅިއެއްގޮތް ބަޔަކުން އެނގޭނީ އެއް ޤާނޫނުގެ
ނަޖީސް ބޭރުވާ ކުޅިއެއް ކަނޑޮ. މިކުޅި
ބޭރުން ނުރުކުމަކީ ކަނޑު ރޭގަނޑުސަރަ
ރުރުބޮޑުމީހުން ރާކުރެވެ. އަދި މި ކުޅި
ބުނުރަކު ގުން ކަސްވަކީވަކަށް
ބޭރުވާ ކަނޑުސަރަ ރުރު ބޮޑުކަނޑުގެ
ކުޅެ ހުރިބޭ ހިތުރު ފިތުރު ބޮޑު
ސަޔާ ޖަ ބޮ ކު ރު ޖު ގެ ގަ ސަ އް ކަ ބް
އަޅުގަނޑުމެންނަށް ކުރުވީ ނަޖީސް ފެންގެ
ބޮޑުގައި ކަން އެނގުނެވެ. އެކަމު ބަޔަށް
ދިރުންގެ ގައިންވީ ބޭނުންގާވައެވެ. އަދި
އެންއަށްބަދަލު ވީ ވަރަންބަޔަކަށް ބަލިވެސް
ވެވައެވެ. (ނިމުނީ)

ދޫނުކުރާނެ އުމުރުގެ ވަގުތުއް ލިޔެފާނުކަލޭގެ ނުވާނެއި
ދޫނިކަމާނެ ގަޑިކޮޅުކަމުގައި އުޅުމަށްލިބިދޭ ނާފާތައި
ދޫކޮށްލާއިރު ރަށްވީ މަތިނެތް ހިނދުވަހުރިފަވީ އެއްވަގައި
ދޫކުރެވޭނެ ސަރުކާރު ދިޔުމަށް ސޮރުނަގެއް ތަރިއެއްގައިގައި
- ޙުސައިން ޝަރަފުއްދީން